

2011 w liczbach GUS

W 2011 roku wydano w Polsce 184,1 tysiąca pozwoleń na budowę (o 5,2 procent więcej, niż w 2010). Rozpoczęto budowę 162,2 tysiąca mieszkań (o 2,6 procent więcej, niż w 2010). Za to o 3 procent spadła ilość mieszkań oddanych do użytku (134 tysiące w 2011). Najwięcej budowali inwestorzy indywidualni. Dzięki nim w 2011 powstały 73 tysiące mieszkań (3,7 proc. wzrostu w stosunku do 2010). Deweloperzy wybudowali 50,1 tysiące lokali (spadek o 6,2 proc. w stosunku do 2010).

Zanika budownictwo spółdzielcze. W 2011 roku spółdzielnie oddały do użytku 3 834 mieszkania, aż o 24,1 procent mniej, niż w 2010. Spadła również liczba uzyskanych pozwoleń na budowę mieszkań (3 184 wydanych w 2011) - o 9,8 procent niż w 2010 - oraz liczba mieszkań rozpoczętych (2 263 mieszkania w 2011) - o 51,3 procent, niż w 2010.

i głównych tras komunikacyjnych, na zagospodarowanych terenach. Dodatkowo kuszą atrakcyjną ceną.

To nieruchomości wrocławskich potentatów - spółdzielni mieszkaniowych, które zarządzają kilkudziesięcioma tysiącami mieszkań. Największe z nich - „Cichy Kącik” oraz „Wrocław - Południe” - zajmują najatrakcyjniejsze wrocławskie tereny.

Podobnie jest w wielu innych polskich miastach. Nawet w Warszawie lokale w wielkiej płycie stanowią połowę wszystkich sprzedawanych mieszkań. Aż trudno uwierzyć, że jeszcze niedawno słychać było propozycje burzenia takich nieruchomości. Dzisiaj w wielkiej płycie mieszka ponad 10 milionów Polaków i nic nie zapowiada zmian.

Tanie „M” poszukiwane

Ponad 36 procent wrocławian szukających mieszkania jest skłonnych zapłacić za nie maksymalnie 200 tysięcy zło-

Taniej wynajmąć niż kupić

Coraz więcej Dolnoślązaków nie stać na kredyt hipoteczny. Nie mogąc zdobyć pieniędzy na własne mieszkanie, decydują się na wynajmowanie. Zainteresowanie najmem rosło przez cały 2011 rok. Tegoroczne dodatkowe utrudnienia w zdobyciu kredytu w całym kraju zwiększają grono najemców.

Jak wynika z analizy przeprowadzonej przez serwis Oferty.net już w drugim kwartale 2011 roku więcej osób poszukiwało mieszkań do wynajmu, niż do sprzedaży. Ta tendencja utrzymuje się nadal. W 2011 roku największym powodzeniem oferty najmu cieszyły się w okresie tradycyjnego szczytu (przed rozpoczęciem roku akademickiego), a także w ciągu trzech ostatnich miesięcy.

Serwis odnotował aż 30 procent więcej zapytań o oferty najmu, niż sprzedaży. Dla porównania w analogicznym okresie roku 2010

wydarzenia prognozy

Spadki zanotowali także pozostali inwestorzy - budownictwo komunalne, społeczne czynszowe i zakładowe. W 2011 oddali do użytku łącznie 4 666 mieszkań, czyli o 31,8 proc. mniej, niż w 2010 roku.

Sukces wielkiej płyty

Wrocławskie mieszkania w domach z wielkiej płyty z lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych ubiegłego wieku cieszą się ogromną popularnością wśród kupujących. I nie ma się co dziwić.

Większość budynków jest po kapitalnych remontach i termomodernizacji. Mają nowe elewacje. Stoją blisko centrum

tych. Niecałe 35 procent dołożyłoby jeszcze 100 tysięcy złotych. Nie ma się więc co dziwić, że największe powodzenie mają mieszkania jedno- i dwupokojowe w standardowych budynkach. I takich, wrocławscy deweloperzy budują ostatnio najczęściej. Luksusowe, drogie apartamenty coraz dłużej czekają na kupca.

Tylko nieliczni (12,7 procent) są w stanie za własne „M” zapłacić ponad 400 tysięcy złotych. Podobnie jest w Gdańsku, Krakowie i Poznaniu. Inaczej sytuacja wygląda tylko w Warszawie. Tutaj największą grupę (31,4 procent) wśród kupujących stanowią osoby przygotowane na wydanie ponad 400 tysięcy zł na własne mieszkanie. Jednak nie wynika to z rozrzutności. Po prostu ceny nieruchomości w stolicy są znacznie wyższe, niż w innych miastach. Ta kwota wystarczy za ledwie na przeciętne 45 metrów kwadratowych.

raporty opinie

liczba zapytań o oferty najmu była średnio o ¼ mniejsza od liczby zapytań o oferty sprzedaży.

Potwierza to zmiany zachodzące na rynku mieszkaniowym spowodowane znacznym spadkiem zdolności nabywczej obywateli oraz ciągle zbyt wysokimi cenami mieszkań - zamiast kupna coraz więcej osób wybiera wynajem. W wielu przypadkach za takim rozwiązaniem przemawiają mniejsze koszty.

Według wyliczeń serwisu Oferty.net miesięczna rata kredytu zaciągniętego na kupno 2-pokojowego mieszkania (300 000 zł, 30 lat, złotówki, 5,5 proc.) wynosi obecnie około 1 800 zł (nie licząc kosztów wykończenia i wyposażenia); wysokość czynszu za wynajem podobnego, urządzonego mieszkania to około 1 500 zł w Warszawie i 1 300 zł we Wrocławiu.

KATARZYNA GOŁDYŃSKA

Zanim kupisz - policz Ile odstępnego za mieszkania TBS

Coraz więcej lokatorów mieszkań wybudowanych na zasadach TBS stara się sprzedać zajmowane lokum, chociaż nie są ich właścicielami. Kupujący - nawet gdy sporo zapłacą - także nimi nie będą. Chyba, że ... ponownie zapłacą. Tym razem za wykup nieruchomości na własność od właściciela budynku czyli TBS. I wszystko odbywa się zgodnie z prawem, ale... Przy takich transakcjach skromne używane mieszkanie na peryferiach może cię kosztować tyle ile nowy apartament w centrum. Co zrobić, aby tego uniknąć?

Jeszcze do niedawna lokator TBS nie mógł zostać właścicielem zajmowanego mieszkania, chociaż musiał zapłacić za jego wybudowanie. Co prawda mniej, niż wynosiły stawki

mieszaniowego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 201 poz. 1180). Pozwala ona lokatorom TBS wykupić mieszkanie na własność, ale... po cenie rynkowej zmniejszonej jedynie o zwaloryzowany finansowy udział lokatora w budowie (np. 30 procent).

Do ceny doliczyć należy jeszcze dodatkowe koszty:

- wartość rynkową nieruchomości szacuje rzeczoznawca majątkowy; za jego usługę płaci kupujący mieszkanie,
- cena wykupu nie może być niższa od zadłużenia kredytowego, którym obciążony jest dany lokal; jeżeli dług jest wyższy, wówczas lokator musi go uregulować,
- TBS musi zwrócić umorzoną przez państwo część kredytu budowlanego (umorzenie wynosiło 10 proc. wartości inwestycji) przeznaczanego na wybudowanie mieszkania; ta kwota też będzie więc wliczana w cenę wykupu mieszkania,
- księgę wieczystą własnościowego mieszkania można

Maksymalna cena metra kwadratowego używanego mieszkania w tej dzielnicy to około 5 000 zł. Tak więc rynkowa wartość mieszkania wynosi około 160 tysięcy złotych. Od tego odejmujemy 30 procent jakie lokator poniósł jako zwaloryzowany udział w budowie. Zostaje 112 tysięcy złotych. Tyle + opłaty dodatkowe, które wymieniliśmy wyżej, zażądałby TBS w momencie przekazywania lokalu na własność.

Oprócz tego, trzeba zapłacić dotychczasowemu lokatorowi żądane przez niego 90 tysięcy złotych. Po dodaniu tej kwoty do ceny wykupu (90 000 + 112 000) otrzymujesz 202 tysiące złotych. Ponad 40 tysięcy złotych więcej od ceny rynkowej. Cena metra kwadratowego będzie cię kosztowała ponad 6 000 złotych. Ta transakcja jest więc zupełnie nieopłacalna.

W takiej cenie możesz kupić używane własnościowe mieszkanie z księgą wieczystą w centrum Wrocławia i nie zawracać sobie głowy zawiłościami TBS.

wydarzenia prognozy

raporty opinie

rynkowe, ale też sporo. Nie będąc właścicielem, nie mógł takiego lokum sprzedać, ale... opuszczając lokal mógł wskazać następnego najemcę i TBS musiał to zaakceptować. Za „wskazanie” inkasował „odstępne”. Wysokość „odstępnego” ustalana jest indywidualnie między odchodzącym i nowym lokatorem.

Tak więc, według prawa, mieszkań TBS nie wolno było sprzedawać i kupować na wolnym rynku, ale często dochodziło do transakcji. Nadal można znaleźć sporo ofert takiej sprzedaży. Ceny są niższe od rynkowych, ale - po przeliczeniu wszystkich kosztów - okazują się bardzo wygórowane. Czytaj dalej, a dowiesz się jak liczyć, aby nie dać się ciągnąć.

Od 11 października 2011 roku obowiązuje ustawa o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa

złożyć tylko na podstawie aktu notarialnego potwierdzającego własność lokalu, za usługę notariusza płaci kupujący; on też reguluje opłaty sądowe.

Jeżeli zostaniesz lokatorem mieszkania za „odstępne” i nie zechcesz go wykupić na własność, to co miesiąc, razem z czynszem będziesz spłacał kredyt zaciągnięty na jego budowę. Jak więc obliczyć wysokość „odstępnego”, aby transakcja była opłacalna?

Policz

Ostatnio znalazłam ofertę: lokator mieszkania TBS o powierzchni 32 metry kwadratowe, na wrocławskim Psim Polu, chciał go sprzedać za 90 tysięcy złotych. Mieszkanie nie było jego własnością, więc cena dotyczyła jedynie odstępnego. Czy warto kupić?

Ważne

Jeżeli jednak zdecydujesz się zostać lokatorem TBS pamiętaj, że przeniesienie własności lokalu może nastąpić wyłącznie na rzecz osoby fizycznej, będącej jednocześnie najemcą lokalu mieszkalnego i stroną umowy w sprawie partycypacji w kosztach jego budowy. Decyzję o wyodrębnieniu własności podejmuje zgromadzenie wspólników, walne zgromadzenie akcjonariuszy albo walne zgromadzenie.

Najemcy nie mają prawa roszczenia o wykup (TBS może, ale nie musi się zgodzić). Nie muszą jednak biernie czekać na decyzję w tej sprawie. Mogą sami wystąpić z inicjatywą. Wprawdzie taki lokatorski wniosek nie wymusi na TBS sprzedaży, ale może przyspieszyć jego decyzję.

KATARZYNA GOŁDYŃSKA